

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Pc/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120204025
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4120204025.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudcom JUDr. Borisom Šiškom, PhD., v právnej veci navrhovateľky: O. M., narodená XX.XX.XXXX, bytom D. dvor 7, O., zastúpená : JUDr. Gabriela Strýčeková, advokát so sídlom Coborihó 2, Nitra, IČO : 36 112 950, domnelého otca: R. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na B. XX, O., toho času bytom P. XX, O. a maloletého dieťaťa: W. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v konaní zastúpená opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, v konaní o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Konanie o určenie otcovstva sa zastavuje.
- II. Maloleté dieťa sa zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky.
- III. Právo zastupovať maloleté dieťa majú obaja rodičia.
- IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa od 22.09.2017 výživným vo výške 90 eur mesačne, ktoré je splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- V. Zročné výživné otca na maloleté dieťa za obdobie od 22.09.2017 do 30.04.2021 činí sumu 3897 eur, ktorá suma sa povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 30 eur, spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.
- VI. Styk otca s maloletým dieťaťom sa neupravuje.
- VII. Navrhovateľke sa priznáva náhrada trov konania voči otcovi.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka ako matka maloletého dieťaťa návrhom doručeným súdu dňa 26.03.2020 požadovala, aby súd určil, že (domnelý) otec je otcom jej maloletého dieťaťa, pretože s ním mala pohlavný styk v čase rozhodnom pre splodenie maloletého dieťaťa, pričom domnelý otec dieťaťa sa vyjadril, aby otcovstvo určil súd. Dieťa navrhla zveriť do jej osobnej starostlivosti, otcovi určiť od narodenia maloletej, t. j. XX.XX.XXXX výživné vo výške 100 eur mesačne. Navrhla, aby právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok patrilo obom rodičom. Súčasne požadovala priznať náhradu trov konania. Vo svojom návrhu poznamenala, že je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok v čiastke 290 eur mesačne a prídavok na dieťa v čiastke 24,95 eura. Uviedla, že na maloletú má okrem bežných výdavkov aj zvýšené náklady spojené so zvýšenou zdravotnou starostlivosťou o dieťa, ktoré je sledované od narodenia v neurologickej ambulancii MUDr. Ľubice Nemčovičovej z dôvodu febrilných kŕčov. Pripojila rodný list, výpis z listu vlastníctva č. 7472, lekárske správy ohľadne maloletej.

2. Označený otec sa k návrhu písomne nevyjadril.

3. Súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal navrhovateľku, domnelého otca a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, svedkov R. M., Z. M. a Y. R..

4. Navrhovateľka na pojednávaní na podanom návrhu zotrvala s odôvodnením, že s domnelým otcom sa intímne stýkala bez antikoncepcie alebo akejkoľvek ochrany od decembra 2016 až do januára 2017. Vždy to bol dokonaný styk. V tom čase nemala žiadnych iných intímnych partnerov. Návrh podala po dva a pól roku z toho dôvodu, že domnelý otec nechcel rok a štyri mesiace po narodení maloletej dobrovoľne uznať otcovstvo. Chce mať v rodnom liste zapísaného otca. Pred narodením dieťaťa nepoberala materský príspevok, pretože nebola zamestnaná. Rodičovský príspevok poberá vo výške 290 eur. Predtým poberala cca rovnakú sumu. Na rodičovskej dovolenke je doposiaľ kvôli zdravotnému stavu maloletej. Maloletá nenavštevuje škôlku, ani iné predškolské zariadenie. V spoločnej domácnosti žije s mamou, otcom, bratom, švagrinou a tromi maloletými deťmi. Od decembra 2020 neprispieva na náklady spojené s bývaním. V čase podania návrhu prispievala na domácnosť sumou vo výške 100 eur, tak ako uviedla v návrhu. Starší brat jej finančne pomáhal, avšak v decembri zomrel, preto jej už nepomáha. Iné vyživovacie povinnosti nemá, keďže toto je jej jediné dieťa. Domnelý otec na výživu maloletej vôbec neprispel. Maloletú kojila cca 3 mesiace, následne jej kupovala sunar, ktorý ju vyšiel mesačne približne 130 eur. Na stravu maloletej vynaloží 150 eur, 50 eur drogéria, benzín 70 eur mesačne. Výdavky na zdravotnú starostlivosť predstavujú niekedy 40 eur, niekedy 100 eur v závislosti od toho, aké lieky doktorka maloletej predpíše. Maloletá musí brať diazepam, čípky a sirupy.

5. (Domnelý otec) na pojednávaní uviedol, že skutočnosti, ktoré uviedla navrhovateľka ohľadne intímneho styku sú pravdivé, pretože v tom čase pred počatím dieťaťa sa s navrhovateľkou stýkal bez akejkoľvek ochrany alebo antikoncepcie, išlo o dokonaný styk. To čo uviedla navrhovateľka ohľadne dobrovoľného určenia otcovstva nie je celkom pravda, pretože za ním prišla až po dvoch rokoch od narodenia dieťaťa a chcela, aby podpísal papiere potrebné pre určenie otcovstva. Dobrovoľne otcovstvo nechcel určiť, preveroval si, či navrhovateľka podala návrh na určenie otcovstva na sociálke, ako aj na súde, avšak s negatívnym výsledkom. Otcovstvo spočiatku na pojednávaní nechcel určiť, hoci si myslel, že maloleté dieťa je pravdepodobne jeho. Následne na pojednávaní urobil vyhlásenie, že je otcom maloletého dieťaťa. Iné vyživovacie povinnosti zatiaľ nemá. Ďalej poznamenal, že v spoločnej domácnosti býva s priateľkou, náklady spojené s bývaním platia jeho rodičia a čiastočne aj on a otec priateľky, keďže on aj priateľka sú toho času v podstate nezamestnaní a nemajú žiadny príjem. Býva v rodinnom dome, ktorý vlastní priateľkin otec. Na brigádu chodieval raz za mesiac pričom si privyrobit cca 100 eur mesačne. Pracuje ako pomocný stavebný robotník, pričom v súčasnej dobe do práce veľmi nechodí. Zamestnávateľ za neho platí zdravotné poistenie. Vo vzťahu k zdravotnému stavu poznamenal, že nemá žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili riadne sa zamestnať. V čase narodenia maloletej pracoval u zamestnávateľa Y. R. ako zamestnanec, avšak toho času prišiel pre koronu o prácu, z ktorého dôvodu pracuje iba na základe dohody o pracovnej činnosti, ktorú dohodu predložil súdu krátkou cestou. V spoločnosti Proplusco pracoval od septembra 2017 do marca 2018, nevedel však uviesť, či to bolo na dobu určitú alebo neurčitú. Ako dôvod ukončenia pracovného pomeru uviedol, že mal nastúpiť do inej práce a to v Rakúsku, avšak žiaden doklad o tom súde nevedel predložiť. U zamestnávateľa Y. R. -Y. bol zamestnaný na dobu neurčitú. V súčasnej dobe sa mu črtá práca, kde by vedel bez pracovnej zmluvy zarobiť aj 600 eur mesačne. Za mesiac november 2020 dostal v čistom cca 50 eur, pracoval denne cca 1 hodinu, zamestnávateľ ho vysielal iba na drobné práce a to v obci Mechenice a Žirany. Na cestu do práce mu poskytuje auto zamestnávateľ. Doplnil, že s autom mal v minulosti dopravnú nehodu (EČV: NR XXX HZ), ktoré bolo v jeho vlastníctve, toho času je zošrotované. Teraz nevlastní žiadne vozidlo ani motocykel. Na pojednávaní navrhol, aby platil 80 eur mesačne na výživné, pričom navrhovateľke by dal 500 eur, avšak len v tom prípade, ak si nebude uplatňovať výživné od narodenia dieťaťa. Následne súhlasil aj s návrhom súdu, aby platil výživné vo výške 90 eur, avšak nesúhlasil s návrhom navrhovateľky ohľadne určenia výživného od narodenia dieťaťa.

6. Svedkyňa R. M., matka domnelého otca na pojednávaní uviedla, že mesačne synovi prispieva cca 120 eur, pričom v tejto sume nie sú zahrnuté nákupy, ktoré mu robí. Nákupy, ktoré synovi robí vychádzajú cca 100-120 eur. Peniaze, ktoré synovi poskytuje a peniaze za nákupy jej syn nevracia, pretože by ich nemal ako vrátiť. Nad rámec uvedeného prispieva iba občas, nie je to pravidlom. Za posledné dva roky prispela synovi asi 5 krát aj na náklady spojené s užívaním domu. Syn nepracuje na plný úväzok z toho dôvodu, že jeho zamestnávateľ nemá pre neho toľko práce. Od syna neočakáva vrátenie peňazí. Syn

jej pomáha s prerábkou domu. Nevedela sa vyjadriť ku skutočnosti, koľko času trávi syn v práci. Sama ponúkla synovi finančnú podporu, pretože sa dostal do finančných problémov. Finančne ho podporuje intenzívnejšie posledné 2 roky. Predtým žil syn s ňou v spoločnej domácnosti bolo to asi 2,5 roka spätne, po dobu asi 2 rokov. Mala vedomosť, že syn má dieťa. Rovnako uviedla, že syn neprispieval na dieťa, ale chcel a navrhol riešenie veci na súde. Pracuje ako predavačka a priemerne, zarobí cca 620-630 eur v čistom. Jej výdavky sú 150 eur na domácnosť a 50 eur spláca synovi práčku. V súčasnej dobe vyrovnáva debet v banke vo výške 1000 eur. Považuje za správne podporovať svojho syna. Jej syn je schopný vykonávať prácu v oblasti stavebníctva pretože je zručný. Syn vlastnil auto značky Ford, na ktorom havaroval. Na kúpu auta mu neprispievala, išlo o staré auto. Auto mal na splátky od svojho šéfa.

7. Svedok Z. M., otec domnelého otca na pojednávaní uviedol, že je so synom v kontakte asi tak cca 1,5 roka. Za toto obdobie zistil, že finančne na tom nie je dobre. Prispieva mu každý mesiac cca 80 eur, tieto peniaze mu syn nevracia. Syn pre neho nevykonáva žiadne práce. Otec domnelého otca pracuje ako elektrotechnik, priemerne zarába cca 800 eur v čistom mesačne. O synovej práci sa moc nebavili, nemá vedomosť o jeho brigádach, ktoré vykonáva. O tom, že má syn dieťa sa dozvedel pred mesiacom. Poznamenal, že syn prišiel o prácu kvôli covidu a nevie, či sa zamestná, avšak podľa jeho názoru je jeho syn šikovný, preto si myslí, že sa uplatní. Nevedel uviesť, v akom odbore syn pracuje, ani akú školu ukončil. So synom sa nestretával od jeho 13-14 rokov, pričom prispieva synovi nezištne, neočakáva, že by mu peniaze, ktoré mu dáva vrátil.

8. Svedok Y. R., zamestnávateľ domnelého otca na pojednávaní poznamenal, že je prevádzkovateľ vodovodu, chcel rozbehnúť aj podnikanie v oblasti stavebníctva, avšak z dôvodu krízy mu to nevyšlo. Svojho zamestnanca (domnelého otca) zaškolil ohľadne toho, aby vedel vykonávať kontrolu vodovodu, prípadne aj odstrániť havarijný stav. Mimo výplatnej pásky mu nedáva žiadnu inú mzdu, pretože zamestnáva hlavne syna, ktorý je živnostník. (Domnelý) otec má u neho iba ročnú zmluvu a nevie, či sa táto predlží. Žiadnu inú prácu mimo dohodnutej nevykonáva.

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhol, aby (domnelý) otec platil výživné vo výške 90 eur a to od narodenia dieťaťa.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, (domnelého) otca, svedkov R. M., Z. M., Y. R. a oboznámil sa s listinnými dôkazmi, ktoré predložila navrhovateľka, správou ÚPSVaR Nitra, správou spoločnosti PROPLUSCO, ilustráciou Sociálnej poisťovne, dokladmi, ktoré predložil (domnelý) otec (predovšetkým dohodou o pracovnej činnosti, výplatnými páskami, dohodou o uznaní záväzku o splátkovom kalendári, ročným zúčtovaním preddavku na daň za rok 2020) a zistil tento skutočný stav :

11. Z rodného listu maloletej W. M. vyplýva, že sa narodila navrhovateľke ako matke dňa XX.XX.XXXX a v rodnom liste nemá zapísaného otca. Účastníci konania, domnelý otec a navrhovateľka určili otcovstvo vo vzťahu k maloletej pred súdom súhlasným vyhlásením rodičov a to na pojednávaní dňa 22.03.2021, v dôsledku čoho už súd ďalšie dokazovania k tejto otázke nevykonával.

12. Z výsluchu navrhovateľky a z potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra vyplynulo, že navrhovateľka poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa pričom tento činí 290 eur a 24,95 eura, pričom iný príjem nemá. Pred narodením dieťaťa nepoberala materský príspevok, keďže nebola zamestnaná. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s mamou, otcom, bratom, švagrinou a jej tromi maloletými deťmi. V čase podania návrhu jej náklady predstavovali 100 eur na bývanie u rodičov, 30 eur na lieky a návštevu lekárov, 40 eur na hygienu a drog. tovar, 180 eur na stravu, 35 eur na pohonné hmoty, a 30 eur na oblečenie. Na pojednávaní navrhovateľka uviedla, že v čase podania síce prispievala na domácnosť sumou 100 eur, avšak toho času neprispieva, pretože jej finančne pomáhal brat, ktorý v decembri 2020 zomrel. Maloletú W. kojila cca 3 mesiace, následne jej kupovala sunar, ktorý ju vyšiel mesačne približne 130 eur. Na stravu maloletej v súčasnosti vynaloží 150 eur, 50 eur drogéria, benzín 70 eur mesačne. Výdavky na zdravotnú starostlivosť predstavujú niekedy 40 eur, niekedy 100 eur v závislosti od toho, aké lieky jej doktorka predpíše. Maloletá musí brať diazepam, čípky a sirupy.

13. Z listinných dôkazov, ktoré navrhovateľka predložila vyplynulo, že jej matke s ktorou žije navrhovateľka v spoločnej domácnosti bola od 01.01.2020 znížená pomoc v hmotnej núdzi na sumu

92,30 eura, keďže poberá aj dávku 66,30 eur, dôchodok vo výške 94,12 eur, ochranný príspevok vo výške 67,90 eura, príspevok na bývanie vo výške 57,20 eura. Z lekárskeho správného pohľadu maloletej W. súd zistil, že maloletá je evidovaná v neurologickej ambulancii, a to z dôvodu jej febrilných kŕčov, ktoré sa u nej vyskytujú od narodenia. Maloletá W. bola z dôvodu výskytu uvedených febrilných kŕčov viackrát hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici Nitra.

14. Z výsluchu (domnelého) otca, z lustrácie Sociálnej poisťovne bolo preukázané, že domnelý otec v čase narodenia maloletej W. pracoval v spoločnosti PROPLUSCO, kde dosahoval od 09/2017 do 03/2018 príjem od 715,38 eura do 1035,98 eura brutto. Samotný domnelý otec nevedel pred súdom uviesť, či v danej spoločnosti išlo o pracovný pomer na dobu určitú alebo neurčitú, ale zdôraznil, že pracovný pomer (ktorý bol podľa jeho zamestnávateľa skončený dohodou) skončil z dôvodu prisľúbenej práce v Rakúsku, doklad o tom súd nevedel predložiť. Ďalej z uvedenej lustrácie Sociálnej poisťovne súd zistil, že domnelý otec pracuje od 11.04.2018 doposiaľ nepretržite u zamestnávateľa Y. R. - Dan, a to na dohodu alebo pracovnú zmluvu. Za obdobie od 04/2018 do 03/2019 dosahoval u zamestnávateľa príjem vo výške 38,64 eura do 64 eur brutto. Následne pracoval u toho istého zamestnávateľa ako zamestnanec na pracovnú zmluvu, kde dosahoval príjem od 04/2019 do 11/2020 približne 550 eur brutto. Od 09.11.2020 znovu pracuje len na dohodu o pracovnej činnosti, s príjmom priemerne 50 eur brutto. Okrem toho sám domnelý otec proklamoval, že raz za mesiac si privyrobí prostredníctvom brigády 100 eur. Domnelý otec podľa jeho vyjadrenia momentálne spláca exekúciu z dôvodu dopravnej nehody vo výške 150 eur a to AK Tomáš Kušnír a ďalšiu vo výške 100 eur. V súčasnej dobe sa mu črtá práca bez pracovnej zmluvy, kde by vedel zarobiť 600 eur. Nevlastní žiadne vozidlo, ani motocykel. Vozidlo, ktoré vlastnil je toho času zošrotované, pričom s týmto mal v minulosti dopravnú nehodu.

15. Z výsluchu rodičov domnelého otca súd zistil, že títo mu finančne prispievajú na jeho životné potreby, hlavne na náklady spojené so stravovaním, ale aj na náklady spojené s bývaním, pretože túto skutočnosť uviedol aj sám domnelý otec. F. R. M., matka domnelého otca uviedla, že synovi prispieva približne 120 eur, ďalších 100 až 120 eur vynaloží na nákupy, ktoré synovi zabezpečuje. Nad rámec uvedených finančných prostriedkov synovi vypomáha iba občas, avšak nevedela uviesť akou sumou. Od syna vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov neočakáva. Finančnú podporu mu intenzívnejšie zabezpečuje posledné dva roky, z dôvodu jeho finančných problémov. Podľa jej vyjadrenia je syn zručný a to v oblasti stavebných prác, preto je schopný vykonávať prácu v tejto oblasti. Zároveň poznamenala, že syn jej pomáha s prerábkou domu. Svedok Z. M., otec domnelého otca na pojednávaní uviedol, že so synom je v kontakte posledné dva roky a takisto mu finančne prispieva sumou 80 eur, ktorú mu syn nevracia. Podľa jeho vyjadrenia je syn šikovný, preto sa pracovne uplatní.

16. Z výsluchu jeho zamestnávateľa Y. R. súd zistil, že mu vypláca mzdu v takej výške, aká je uvedená v dohode. Denne odpracuje u neho domnelý otec iba hodinu.

17. Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že (domnelý) otec v súčasnej dobe pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti u živnostníka Y. R., so sídlom Žirany 263, ktorá je uzavretá na dobu neurčitú. Ako zamestnanec sa zaviazal vykonať pre svojho zamestnávateľa prácu ako pomocný stavebný robotník. Z listiny nazvanej ako „uznanie záväzku a dohody o splátkovom kalendári“ súd zistil, že (domnelý) otec sa ako dlžník zaviazal postupne v splátkach vo výške 100 eur splácať dlh veriteľovi - Ing. K. F., a to s dátumom splatnosti prvej splátky 20.07.2020 a poslednej dňa 20.05.2022 a to titulom vyplatenia jeho exekúcie vo výške 2253,19 eura z účtu veriteľa Ing. K. F.. Z ročného zúčtovania preddavkov na daň za rok 2020 (domnelého) otca vyplynulo, že úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov bol vo výške 5257,56 eura, základ dane bol vo výške 4414,20 eura, daňový preplatok vo výške 209,66 eura, ktorú zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi (domnelému otcovi). Z výplatnej pásky za obdobie 12/2020 až 2/2021 rezultovalo, že čistý príjem za uvedené obdobie bol od 47,72 eura až do 71,60 eura. Z emailovej správy spoločnosti PROPLUSCO súd zistil, že domnelý otec s uvedenou spoločnosťou ukončil pracovný pomer dohodou, avšak na pojednávaní domnelý otec nevedel riadne preukázať dôvod skončenia pracovného pomeru, keďže podľa jeho vyjadrenia mal prisľúbenú prácu v Rakúsku, avšak takýto doklad súdu nevedel predložiť.

18. Podľa § 84 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

19. Podľa § 90 Zákona o rodine, ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

20. Podľa § 91 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov. Súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

21. Podľa § 109 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak počas konania o určenie otcovstva dôjde k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov alebo k osvojeniu dieťaťa, súd konanie zastaví.

22. Z dôvodu, že k určeniu otcovstva k maloletej W. M. došlo súhlasným vyhlásením rodičov priamo na pojednávaní, dospel súd k záveru, že v danej veci je potrebné konanie zastaviť, pretože bola naplnená hypotéza právnej normy uvedená v § 109 CMP. Inak povedané, súd nemôže prejednať vec a meritórne rozhodnúť v konaní o určení otcovstva, v ktorom už prišlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov k maloletému dieťaťu, ergo dospieť ku kladnému alebo zápornému výroku v merite veci, pretože by tým porušil zákonné ustanovenie § 109 CMP.

23. Podľa § 110 CMP, s konaním o určení otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

24. Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine veta prvá, druhá a štvrtá, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

25. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

26. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

27. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

28. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

30. Podľa § 77 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. S konaním o určenie otcovstva je obligatórne spojené konanie o výchove a výžive dieťaťa podľa § 110 CMP. V konaní nebolo sporné, že rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú a ani sa na úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nedohodli a preto o nej súd podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rozhodol.

32. V danej veci má maloleté dieťa W. M. v súčasnej dobe 3 roky a 6 mesiacov. V konaní nebolo sporné, že od narodenia žije s matkou, ktorá sa o neho osobne stará. Súd v jej starostlivosti nezistil žiadne nedostatky, rovnako žiadne námietky ohľadne starostlivosti neprezentoval ani domnelý otec. Súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, u ktorej je zabezpečená osobná starostlivosť od jej narodenia, pričom domnelý otec ani nežiadal o zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, keďže v súčasnej dobe neprejavil žiaden záujem akýmkoľvek spôsobom sa zúčastňovať na výchove maloletej. Súd preto podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti navrhovateľky a zároveň určil, že právo zastupovať jeho majetok budú mať obaja rodičia, tak ako to žiadala navrhovateľka.

33. Súd ďalej poznamenáva, že z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane výživou povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

34. V konaní bolo preukázané, že osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečuje navrhovateľka, pričom na dieťa mala od narodenia bežné výdavky (sunar, oblečenie, drogéria), zvýšené výdavky od narodenia dieťaťa matka preukázala z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa, ktorý pretrváva až do súčasnosti, pretože maloletá máva febrilné kŕče, z ktorých dôvodov býva viackrát do roka hospitalizovaná ústavnou formou vo Fakultnej nemocnici Nitra, čo preukázateľne vyplynulo aj z lekárskeho správ, ktoré navrhovateľka predložila súdu. Matka na pojednávaní v čase podania návrhu uviedla výdavky na bývanie vo výške 100 eur, na lieky a návštevu lekárov 30 eur, hygienu 40 eur, oblečenie 30 eur, stravu 180 eur a pohonné hmoty 35 eur. Na pojednávaní prezentovala v podstate rovnaké výdavky, okrem výdavkov na bývanie, ktoré toho času nehradí. Jediným príjmom navrhovateľky, ktorá je toho času na (predĺženej) rodičovskej dovolenke, z dôvodu nepriaznivého stavu maloletej je len rodičovský príspevok a prídavok na dieťa (270, resp. od roku 2021 275,90 eur a 24,95 eura). Súd nezhliadol žiaden dôvod, pre ktorý by na uvedené výdavky neprihliadol, pretože ide o výdavky, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie jej životných potrieb a predovšetkým na zabezpečenie potrieb maloletej W.. Navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s viacerými rodinnými príslušníkmi, pričom žiaden z nich v podstate toho času nevykonáva žiadnu prácu, ktorá by zabezpečovala riadny príjem celej rodiny.

35. V konaní bolo ďalej preukázané, že (domnelý) otec bol v čase narodenia maloletej zamestnaný prostredníctvom spoločnosti PROPLUSCO spol. s r.o. ako agentúrny zamestnanec, pričom jeho priemerný mesačný príjem za obdobie od 09/2017 do 01/2018 predstavoval sumu 905 eur (brutto). Následne (domnelý) otec pracoval u zamestnávateľa Y. R. DAN, striedavo na dohodu o pracovnej činnosti, ale aj ako zamestnanec. Na pojednávaní však prezentoval, že nepracuje ako zamestnanec, pretože o prácu prišiel v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19. Pretože minimálne u zamestnávateľa PROPLUSCO spol. s r.o. dosahoval (domnelý) otec príjem, z ktorého by si bol schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, a tohto zamestnania sa vzdal bez dôležitého dôvodu, keďže nevedel preukázať, prečo pracovný pomer ukončil dohodou, na čo súd prihliadol podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd mohol vychádzať z tohto príjmu. Okrem toho, súd nevyhnutne poznamenáva, že domnelý otec nevyužil žiadne možnosti, aby si našiel výhodnejšie zamestnanie, hoci si musel byť vedomý, že z príjmu, ktorý oficiálne dostával (38 eur až 60 eur) u zamestnávateľa Y. R., keď u neho pracoval viackrát na dohodu o pracovnej činnosti je nedostačujúci na jeho prežitie. V konaní bolo ďalej preukázané, že rodičia domnelého otca prispievajú na jeho výživu a životné potreby, či už formou nákupov, ale aj poskytovaním pravidelných finančných prostriedkov a to v súhrnnej výške najmenej 300 eur mesačne (už približne 2 roky), preto súd tieto prostriedky mohol brať ako jeho príjem. (Domnelý) otec na pojednávaní nakoniec aj súhlasil s výživným vo výške 90 eur, pretože si musel byť vedomý, že s ohľadom na jeho schopnosti, možnosti, vek a zdravotný stav je schopný zarobiť aj vyšší príjem ako oficiálne deklaruje, pretože pracuje v oblasti stavebníctva, ktoré v súčasnej dobe zažíva obrovský stavebný rozmach. Navyše, (domnelý) otec má minimálne výdavky na život, pretože tieto potreby mu zabezpečujú rodičia, a a aj preto, že podľa jeho vlastného vyjadrenia prispieva na stravu a na náklady len čiastočne. Jediné výdavky, ktoré otec má sú výdavky na platenie exekúcie, vo výške 150 eur (podľa listu na č. I. 106 v konaní 25C/22/2019) a 100 eur Ing. K. F., ktorá za neho vyplatila exekúciu. Súd však v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na odsek 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Podľa tohto zákonného ustanovenia je rodič povinný rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a rovnako je povinný využívať všetky svoje schopnosti a možnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsah. V naznačenom kontexte ešte súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom viazaný v prvom rade záujmom maloletého dieťaťa, kde vyživovacia povinnosť je najzákladnejším atribútom rodičovských povinností, je potrebné ju plniť neustále a v dostatočnom rozsahu tak, aby nedošlo k ohrozeniu zdravého fyzického a psychického vývoja maloletého dieťaťa. Z uvedeného potom vyplýva, že výživné má prednosť aj pred exekúciami, ktoré (domnelý) otec spláca, avšak podľa názoru súdu, vzhľadom na súčasný príjem otca, ktorý je výrazným spôsobom finančne podporovaný svojimi rodičmi, by pre neho nemalo byť problémom plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške 90 eur, nevynímajúc ani splátky zročného vo výške 30 eur mesačne.

36. Pretože výživné možno podľa § 77 Zákona o rodine, priznať len odo dňa začatia súdneho konania, pričom výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, súd skúmal existenciu týchto výnimočných okolností v konaní. Podľa názoru súdu, v danej veci je možné za okolnosti hodné osobitného zreteľa považovať postoj otca, ktorý pred podaním návrhu na určenie otcovstva zo strany navrhovateľky na súd, toto dobrovoľne nechcel uznať, hoci sám na pojednávaní proklamoval svoje pravdepodobné otcovstvo. Domnelý otec preto musel vedieť aj v čase pred podaním návrhu, že je otcom, a aké povinnosti z toho vyplývajú. Podľa názoru súdu, domnelý otec nechcel uznať svoje otcovstvo aj z dôvodu, aby nemusel platiť výživné, hoci sa dôvodne domnieval, že ide o jeho vlastné dieťa, ako aj z určitej v konaní zistenej animozity k osobe navrhovateľky, ako aj k jej rodine. Hoci ho navrhovateľka kontaktovala ohľadne možnosti určenia otcovstva dobrovoľne bez podania návrhu na súd, túto možnosť nevyužil, pretože preukázateľne chcel, aby o tejto otázke autoritatívne rozhodol súd. Ak by súd nepriznal výživné od narodenia dieťaťa, potom by navrhovateľku výrazne ukrátil o časť výživného, ktoré však v konečnom dôsledku patrí dieťaťu, ktoré je odkázané ešte na osobnú starostlivosť matky, osobitne v situácií, ak jeho zdravotný stav je nepriaznivý od jeho narodenia. Súd tak vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, schopnosti a možnosti oboch jeho rodičov rozhodol, že otec je povinný prispievať na výživu maloletej vo výške 90 eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. (Domnelému) otcovi tak od XX.X.XXXX do 30.04.2021 (keďže v čase rozhodovania súdu už za mesiac apríl bolo

splatné výživné do 15-teho dňa v mesiaci) vznikla povinnosť uhradiť zročné výživné v celkovej výške 3897 eur. Zročné výživné pozostáva z alikvotného výživného za 9 dní v 09/2017 (od narodenia maloletej XX.XX.XXXX) vo výške 27 eur a výživné od 10/2017 do 4/2021 á 90 eur (celkom 43 mesiacov) spolu 3870 eur, čo celkovo činí dlh na výživnom spolu 3897 eur. Súd vzhľadom na aktuálne nepriaznivé zárobné pomery otca umožnil § 232 ods. 4 CSP otcovi tento nedoplatok zaplatiť v splátkach 30 eur mesačne, ktoré budú splatné spolu s bežným výživným, počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd v tomto ohľadne prejavil určitú mieru zhovievavosti voči (domnelému) otcovi, pretože jeho súčasná finančná situácia je nepriaznivá, zohľadňujúc špecifickú dobu ovplyvnenú celosvetovou pandémiou v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19.

37. Pretože navrhovateľka a ani (domnelý) otec nežiadali styk otca s maloletým dieťaťom upraviť, súd ho podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine neupravil, čo výslovne precizoval vo výroku rozsudku.

38 Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

39. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

40. Keďže sa týmto rozsudkom konanie končí, súd podľa § 58 CMP rozhodol aj o náhrade trov konania. V predmetnej veci ide o konanie o určenie rodičovstva v ktorom mala navrhovateľka preukázateľne úspech, pričom od otca možno spravodlivo požadovať, aby nahradil trov konania, preto súd priznal navrhovateľke voči otcovi náhradu trov konania. Trovy konania v konaní navrhovateľke vznikli predovšetkým z titulu uhradenia súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia, keďže bola v konaní zastúpená právnym zástupcom. Podľa názoru súdu je možné od otca spravodlivo požadovať náhradu trov konania, pokiaľ chcel, aby otcovstvo určil autoritatívne súd, v dôsledku čoho zavinil, že navrhovateľke vznikli trovy konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§ 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.